

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2016 сыл
От ыйын
5 күнэ
Оптуорунньук
№75 (10471)

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр түрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

БЭҔЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгы мунһабыттан бэлиэтэһиннэр

Статистика отделын салайааччыта Н.И. Тарасова иһитиннэрбитинэн, тыа хаһаайыстыбатын биэрэһинэ от ыйын 1 күнүттэн саҕаланан ыгтылла турар. Ол курдук, билинги туругунан 311 кэтэх хаһаайыстыбалаах дьон уонна 4 баһынай хаһаайыстыбалар биэрэһини аастылар. Бу күнгэ Нам улууһун бары олохтоохторо ыккытын баайыга тутаргыт булгуччулааһын өйдөөн. Дьиэбит нүөмэрин үлэһиттэргэ көстөр гына онороргутун, эбэтэр туллан түспүт буоллаһына ыйыргытын, биэрэпис ыгтыллар кэмигэр олоһор сиргиттэн атын сиргэ барааччылар Ленин аатынан уулусса 24 №-дээх «Намгастрофй» тэрилтэ олбуорун иһигэр баар хонтуораҕа, биэрэпис штабыгар, эбэтэр улуус дьаһалтагыгар статистика отделыгар бэлиэтэниэххитин сөбүн өссө төгүл санатар.

Ааспыт нэдиэлэҕэ, оптуорунньукка уонна сэрэдэҕэ Көбөкөнгө, Фрунзеҕа П.П. Ядрихинская – Бэдьээлэ төрөөбүтэ 115 сыллаах, бээтиссэҕэ-субуотаҕа Таастаах нэһилиэгэ түрүттэммитэ 170 сылыгар аналлаах Ала ууһун, субуотаҕа Маймаҕа нэһилиэгэ түрүттэммитэ 100 сылыгар аналлаах, өрүс унуор сытар, киин улуустар социальнай хайысха үлэһиттэригэр наллаах ыһахтар буолан аастылар.

Норуоттар икки ардыларынааҕы VI-с «Азия оҕолоро» спортивной оонньууну үөрүүлээхтик аһы, сабыы сиэригэр-туомугар улууспут оҕолоро көхтөөх кыттыһыны ылаары бэлэмнэнэ сылдьаллар. Ону таһынан күрэхтэһиитигэр – уопсайа 11 спортсмен оҕолорбут кыттыахтара. Боксаҕа – 2, волейболга – 1, чэпчэки атлетикаҕа – 4, пауэрлифтингга – 1 уонна Дальнай Восток аатыттан хапсаҕайга – 1, национальной ыстангаҕа – 2 оҕо күрэхтэһиэхтэрэ.

«Нам улууһа» МТ депутаттарын Сэбиэтин председателэ И.Р. Попов, «Ленский нэһилиэк» МТ баһылыга А.Г. Новгородов, «Модут нэһилиэгэ» МТ баһылыга П.Г. Сокольников уонна Аппааныттан «Эр санаа» орден кавалера П.Н. Оконешников Ржев куорат 800 сыллаах үбүлүйүнэй тэрээһинигэр кыттыһыны ылан кэллилэр.

Тутуу хайысхатыгар, быһыл «Хаарбах туруктаах дьиэтэн көһөрүү» программа чэрчитинэн улууспутугар 82 квартира үлэҕэ киириэҕэ. Партизанна, Граф Биэрэгэр, Модукка кириин суоллар оноһулуохтаахтар. Үгүс нэһилиэктергэ паарканы тупсарыы үлэтэ ыгтылынна. Кыстыкка бэлэмнэниин үлэтин «Намкоммунтеплоэнерго» ОАО тэрилтэ билинги туругунан 60% бэлэмнэбит.

Бэлиэтэнэ С. АРГУНОВ

Тыа сиригэр — дохуоттаах үлэни!

Быһылгы ыһыы объективнай уонна субъективнай түрүттэринэн болдьоҕо хойутаан түмүктэннэ. Сааһын олус тымныы күннэр тураннар, ол кэннэ ардактар мэхэйдээннэр улуус үрдүнэн сааскы ыһыы үлэтэ бэс ыйын 16 күнүгэр түмүктэннэ.

Кормовой культураны ыһыыга былаан 2043 га этэ, ол чуолкайданан 1561,5 га тэҥнэспитэ, туолуута 1556,5 га буолла. Ол иһигэр биер сыллаах культура 1188 га, онтон ааспыт сылларга элбэх сыллаах культура иэнэ 347 га, быһылгы сылга — 22 га.

Хортуоппуйу олоһорду былаана 530 га, туолуута 533 га тэҥнэстэ. Оҕуруот аһын олоһорду былаана 131 га, туолуута 127,6 га буолла, ол иһигэр хаппыста 22,7, моркуоп 55,8, сүбүкүлэ 42,3 га олоһордулунна. Барыта 5 тыа хаһаайыстыбатын кооперативтара 661 гааҕа кормовой культураны, 28,5 гааҕа хортуоппуйу, 12,6 гааҕа оҕуруот аһын олоһордулар, оттон бааһынай хаһаайыстыбалар 875,5 гааҕа кормовой культуралары, 367 гааҕа хортуоппуйу, 99,52 гааҕа оҕуруот аһын олоһордулар. Салгыы кэтэх хаһаайыстыбалар 20 гааҕа кормовой культураны, 138,1 гааҕа хортуоппуйу, 15,57 гааҕа оҕуруот аһын олоһордулар.

Ыһыы үлэтигэр 187 трактор үлэлээтэ, 36 булуук, 32 сеялка, 21 культиватор туһанылынна.

Быһыл Нам улууһугар былаан быһыытын 35190 тонна оту

ЫһЫЫ ТҮМҮКТЭННЭ, АНЫ ОТТУУБУТ

бэлэмниир сороктуохтук. Улуус үрдүнэн оттуур сир иэнэ 32183 гааҕа тэҥнэһэр, олиһигэр кытыл, арыы сирдэригэр 11724 га, алаастарга 12521 га, мань таһынан саппаас сирдэргэ 4225 га буолар. Оттооһун хампаанньатын тэрээһиннээхтик ыһтар инниттэн оперативнай штаб тэрилинэ, штабы улуус баһылыгы солбуяааччы Е.Е. Гоголев салайааччы.

Улуус баһылыгы муус устар 5 күнүттэн 283 №-дээх дьаһалынан от былаана нэһилиэктеринэн тыһырыллан тиэрдилиннэ. Окко кириин от ыйын 10 күнү-

төх, алаастарга сорох өттө орто үүнүүлээх, сороҕо курааннаата. Ол да буоллар ойуур иһин, күөллэр, үрэхтэр кытылырын кичэйэн оттоотооххо кыстыыр оту булуохха сөп дьон эрэл баар. Онон оттооһун уопсай кээмэйн уонна хаачыстыбатын тупсарыыга улахан болҕомто ууруллуохтаах.

Правительство биэрбит сородаһынан 1000 тн сенаж, 1050 тн сиилэс бэлэмнэниэхтээх. ТХУ барылаан ааһытынан сенаж 500 тн, сиилэс 750 тн бэлэмнэниэн сөп.

нэн быһылынна. Улуус үрдүнэн оттооһунга 1337 киһи, 560 трактор 336 звенона тахсыаҕа, ол иһигэр 90 механизированнай, 210 полумеханизированнай, 18 келе ат, 15 илиинэн оттохтара.

Нэһилиэктергэ тыа хаһаайыстыбатын специалистарыгар, землеустроителлэргэ сүөһүтэ, сылгыта суох, ол эрэн сирдээх дьон оттуур сирдэрин бэйэлэрэ оттообот түбэлтэлэригэр хас биридии хаһаайыны кытта кэпсэтэн, дуогабардаһан бу сирдэри туһаҕа таһаарарга үлэни ыгтылларыгар сородаһтанна.

Сабаҕалааһын быһыытын улууска от үүнүүгүн туруга былырынны таһым курдук буолуо дьон этиллэр. Кытыл, арыы сирдэри сааскы халаан уута ылбата, саас, сайын саҕаланыыта халаан тымныан үүнүү мөл-

Нэһилиэктеринэн сородаһтар

Нэһилиэктер	О (тн)	Т (тн)	Сиилэс (тн)	Сенаж (тн)
Үөдэй	3009			
1 Хомустаах	2583			
Партизан	2670			
Никольская	1411			
Хамаратта	2379			
Ленский	1332	750		500
Хатын Арыы	4053			
Бөтүг	2157			
Модут	2901			
Хатырык	2037			
Маймаҕа	403			
2 Хомустаах	2730			
Салбаг	1667			
Таастаах	1275			
Искра	579			
Көбөкөн	989			
Фрунзе	408			
Түбэ	1455			
Арбын	1152			
Улуус үрдүнэн	35190	1050		1000

ТХУ матырыйаалларынан бэчээккэ бэлэмнээтэ В. ГАВРИЛЬЕВ

Улуус нэһилиэктеригэр

КҮРЭХТЭРДЭЭХ, БИРИИСТЭРДЭЭХ

Нэһилиэкпитигэр араас үчүгэй тэрээһиннэр бара тураллар. Сыбаалкаҕа улахан субуотунньук буолла, уопсайа 50-ча киһи тахсан 15 тонна бөү ыраастаан улахан көмө онордулар. «Бэтиэмэ» түөлбө (нач. Оконешникова С.П.) тахсан «Сэкир» күөл үрдүн тахсан ыраастаан экологической субуотунньук буолла.

«Чаран» түөлбө оҕолоро (нач. Аргунова М.Д.) уулуссаларыттан 21 куул бөү ыраастаан оҕолоро да үөрдүлэр. «Парковай» түөлбө оҕолоро тахсан Огдуун уулусатын ыраастаатылар. Оҕолор түөлбэлэрэ ырааһыран үөрэнкөтөн тарбастылар.

Нэһилиэк ыһаҕа олус тэрээһиннээхтик ааста. Дьон-сэргэ өрө көтөҕүллүүлээхтик алгыстанан, арчыланан түһүлгэнэн олонор ирэ-хоро кэпсэтэн, нэһилиэк баһылыга түһүлгэлээн олонор дьонго баҕа санаатын этэн, үтэһэлээх эти түнгэтэн үөрүү мунура суох буолла. Конкурстар Саха таҕаһыгар, ырыаҕа буоллулар, араас күрэхтэһиилэр

киһээһингэ диэри буоллулар.

Улуу Кыайыы 70 сылыгар аналлаах Кыайыы скверигэр фашистской Германия соһуччу саба түспүтэ 75 сылыгар аналлаах «День памяти и скорби» митинг буолла. Манна кыттыһыны сэрии ветеранын кыһа Сыромятникова М.И., тыыл ветерана Гаврильев Н.С., сэрии оҕото Турантаева М.П. ыллылар. Оҕолор «Сэрии буолбатын», «Хайыһар» ырыалары ыллаатылар. Биер мүнүтүтэлээх тохтобул буолла. Оҕолор олус болҕойон Н.С. Гаврильев кыра эрдэбинэ хайдах үлэлээбитин иһиттилэр.

Куорат ыһаҕар Норуоттар икки ардыларынааҕы конкурса «Бүтэй иһэ» бааһынай хаһаайыстыба (сал. Новгородов П.П.) биэ кымыһынан кыттан бириэбил бириһи ылан мултиварканан, саха таҕаһыгар кыттан сахалыы иһит, «Дьөһөгөй оҕото» дьон дьыэ кэргэн конкурсугар кыттан мотуор олоһордулар эрһиинэ онгоһон

наҕараадаланан ситиһиһилэнэн табыстылар. Өссө да чөл олохтоох нэһилиэкпит бастыг дьыэ кэргэттэригэр ситиһиһи баҕара хаалабыт.

Бу күн сахалыы эр дьон таһынан күрэхтэр нэһилиэкпит культура дьыэтин директора Алексеев С.Г. бастакы миэстэни ылан улахан телевизорунан наҕараадаланан үөрэн-көтөн табыста. Биһиги нэһилиэк сахалыы тыһынааҕа мантан көстөр.

Бэс ыйын 15 күнүгэр фондатыт үөрүүлээх аһылыыта буолла. Манна лааһыр оҕолоро, нэһилиэк дьыон-сэргэтэ тоһуоруна мустубут. Оҕолорго ырыа, хоһоон конкурса ыгтылынна, Благоустройство сыһынан оҕо уруһуйдарын конкурса буолла. Манна Новгородов Эрчим, Петрова Вика, Охлопкова Ира, Оконешников Данил уруһуйдара бастаан 6 ыйга хаһыакка, сурунаалга сурутууну олохтоох дьаһалта оҕолорго бэлэхтээтэ.

Кыргыттарга «Уһун сүһүөх» конкурса ыгтылынна. Манна тэҥнээхтэрин Муталиева Олеся, Нератова Оля булбатылар. Оҕолорго кыра күрэхтэһиһи ыгтылаатылар уонна бүтэһигэр «Мин Партизаммын таптыбын» дьон флешмоб үнкүүтүнэн түмүктэннэ.

П.И. СКРЯБИНА

За здоровый образ жизни

СТОЛИЦА ВСТРЕТИТ «ДЕТЕЙ АЗИИ» БЕЗ АЛКОГОЛЯ

Во время проведения VI Международных спортивных игр «Дети Азии» в городском округе «Якутск» с 5 по 17 июля 2016 года будет действовать полный запрет на розничную продажу алкогольной продукции. Традиционный запрет коснется территории всего городского округа, включая Якутск, Кангалассы, Хатассы, Маган, Табага, Тулагино, Кильдямцы, Сырдах. В этот период магазины не будут продавать алкогольную продукцию, и пиво и том числе.

Как показала практика прошлых Игр, благодаря этому запрету количество преступлений существенно снижалось. Если в 2012 году в Якутске за один день в среднем совершалось до 14 преступлений различного рода, то во время проведения Игр эта цифра упала почти вдвое. Запрет на продажу алкоголя помогал полицейским поддерживать порядок, так как пьяных граждан на улицах становилось значительно меньше. Пьяные и подвыпившие люди – это источник конфликтных ситуаций, которые приводит к дракам, избиениям и другим более серьезным преступлениям.

За исполнением этого запрета будут следить надзорные органы, включая Министерство внутренних дел по РС(Я), Управление Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека по РС(Я) и Управление госалкогольного контроля РС(Я). Будут проводиться ежедневные рейды по выявлению нарушителей. Граждане могут сообщать о случаях незаконной торговли алкоголем по телефону горячей линии 8-914-299-66-25 (WhatsApp).

Управление госалкогольного контроля Якутии напоминает, что за нарушение запрета магазины будут привлечены к административной ответственности со штрафом до 100 тысяч рублей и вплоть до аннулирования лицензии на продажу алкоголя в судебном и во внесудебном порядке.

Пресс-служба
Управления республики
по лицензированию и
осуществлению контроля
за розничной продажей
алкогольной продукции

БОЛҔОЙУН! ЭЛЕКТРОННАЙ СУРУТУУ

«Энгсиэли» хаһыакка 2016 сыл иккис аҕарыгар электроннай сурутуу ыгтылар. Редакцияҕа кэлэн дуогабар түһэрсиллэр, сурутууну төлөнөр, электроннай почта аадырыһа тиксэриллэр. Хаһыат PDF форматтан ааҕааччыга тиэрдиллэр.

6 ыйга — 210 солк.,
3 ыйга — 105 солк.,
1 ыйга — 35 солк.
Хаһыат индексэ — Р0005, нэдиэлэҕэ иккитэ (оптуорунньук, бээтиссэ) тахсар.
ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

Бэлиэ түгэн

БЭДЬЭЭЛЭ

Унгуоругта көстүбэт
Улуу Лена эбэбит
Уйгу унга биэрэгэр
Көбөкөн күөх дуолугар
Күнү көрсө төрөөбүт,
Көччүэйэхтээн үөскээбит,
Көңүл олох туһунан
Күөрэгэйдиин ылаабыт,
Саха омук тылларын
Саталаахтык сааһылаан,
Саргылаахтык сагаран,
Ураанхайбыт тылыннан
Уус-ураннык чочуйан,
Олонхонон, ырыанан
Олох дьолун түстэһэн,
Таалаахтаан улааппыт
Тарафана сайылыгы
Таптаахтаахтык хоһуйан
Дьырылыатта туһунан
Дьырылыатта ылаабыт
Борокуопай Бэдьээлэни
Бочуоттааммыт, чиэстээммит
Энсиэлибит сиригэр
Энгээритэ ылаабытын.

СЭКИ

Биллиилээх олонхоһут, ССРС суруйааччыларын союһун чилиэнэ П.П. Ядрихинский-Бэдьээлэ 115 сааһыгар аналлаах үбүлүөйдээх, улуустаагы үрүң тунах ыһыах бэс ыйын 28-29 күннэригэр Көбөкөннө, Фрунзега буолан ааста.

Бэс ыйын 28 күнүгэр Көбөкөн дьонно-сэргэтэ киэн түһүлгэ-бэ тойук туойан дьыраһитээри, ырыа ылаан ыпсаараары, ыһыах ыһаары киэн түһүлгэ-бэ тупсарыллыбыт пааркага муһуннулар. Алгыс баһынан сыланны, арчылананы, уруйданы-айхалланы сиэрин-туомун Петр Охлопков анааран ытта. Дьонно-сэргэни көөннүбүт кымыһынан күндүлээтилэр. Нэһилик олохтоохторо П.П. Ядрихинский-Бэдьээлэ «Дьырылыатта кыыс бухатыр» олонхотуттан театриализованнай көстүү туруоран дьону олонхо эйгэтигэр тириэртилэр.

«Нам улууһа» МТ баһылыгы бастакы солбуйааччы И.И. Сивцева, баһылыгы тутууга солбуйааччы С.С. Матвеев, ТХУ начальнига П.П. Окоёмов, поэт, «Отуу уота» литературнай түмсүү чилиэнэ Ю.В. Потапов – Саргын, Көбөкөн нэһилиэгэр өр сылларга баһылыктаабыт, Көбөкөн ытык киһитэ К.Н. Ноговицын, Фрунзе нэһилиэгин аҕа баһылыга И.Г. Ядрихинский уонна Көбөкөн нэһилиэгин баһылыга Д.Д. Бугаев, көс-бас дьоннорбут, уруйдаан-айхаллаан уйгулаах

ОЛОНХОҤУТУ УРУЙДААН!

ыһыаһынан эвэрдэ тыллары эттилер, махтал суруктары тутартаатылар.

Мустубут дьон, ыгырыылаах ыалдыттар илии-илииттэн ылсыннан киэн түһүлгэ-бэ оһуохайдаан ойдулар, тойугу тобулуттан ыллылар. Аймахтар, оҕолор-уруулар, сылаах эти амсайаары, уохтаах кымыһы иһээри түһүлгэлээн түмүстүлэр.

Түһүлгэлэр кэмнэригэр нэһиликтэр эвэрдэ кэсигэрдэр дьону сэргэхситтэ. П.П. Ядрихинский-Бэдьээлэ айымньыларын киэн араҕага тарҕаты, саха фольклорун жанрын үйэтиги, харыстааһын, тэнитии сыллаах-соруктаах олоонноон олорон олонхо этиитигэр, оһуохайга, «Дьыраһы дэгэрэн ырыа» нуруот ырыаларыгар, «Кутуллар кылыһах доҕооно» фольклорнай композиция күрэхтэре ытыллынылар. Күрэхтэр кыайы-

ла, ноутбугунан наҕараадаланна.

Ыһыах иккис күнэ бэс ыйын 29 күнүгэр П.П. Ядрихинский - Бэдьээлэ төрөөбүт дойдутугар, түөлбөлээн олорут сиригэр Фрунзе нэһилиэгэр «Чэчир» сынныалаҥ пааркатыгар ытылынна. Паарка көбөрөн чэлгийэн, күммүт уота чабылычы мичилиэн кэлбит дьону үөрэ-көтө уруйдуу-айхаллыы көрүстэ.

Ыһыахха мустубут дьон биер сомоһонон парааттаан киридилэр, үүммүт күнү уруйдаан-айхаллаан көрүстүлэр. Арчы түһүлгэтигэр, дьону-сэргэни ыраастааһын, сахалыы сиэринэн арыылаах алаадынан, кымыһынан айах тутуу сиэрэ-туома ытылынна.

Фрунзе нэһилиэгин аҕа баһылыга И.Г. Ядрихинский кэлбит дьону уйгу-бийан ыһыаһынан эвэрдэлээтэ, П.П. Ядрихинский-

ылаахтарын чиэстээтилэр.

Олонхо этиитигэр кыайылааһынан олус чобуо 4 саастаах Виталий Сивцев буолла. Сүүрүү, атач оонньууга, хапсаҕай, мас тардыһытын күрэхтэре дьону ыксатта, хаһы-ыһыы сагарата. Саамай кэтэһиилээх «Дьырылыатта кыыс бухатыр» кэрэ куолаарга аналлаах күрэх буолла.

Күрэх биэс көрүнгүнэн ытылынна: бэйэни биллиһинээри, 200 м сүүрүү, үс төгүл ыстаҕа, үнүү быраһыта, сахалыы танаска. Саха кыргытыра Дьырылыатта Дьырылыаттага тэҥнэнэн күөн көрүстүлэр. Тыҕааһыннаах күрэх кэнниттэн бастакы бочуоттаах миэстэни Диана Попова ыл-

ла. Саамай дьон болломтотун тарпыт «Ала Дуурай» боотурдар күрэхтэре, П.П. Ядрихинский-Бэдьээлэ аатыгар хапсаҕай абсолютнай күрэхэ ытылынна. Тиритиилээх-хорутуулаах кирсии кэнниттэн кыайылааһынан, убаһа хаһаайынынан, Арбын нэһилиэгиттэн Ренат Потапов буолла.

Уһулччулаах олонхоһут П.П. Ядрихинский-Бэдьээлэ анаммыт икки күннээх ыһыагы сабыы илии-илииттэн ылсан оһуохайынан түмүктэннэ, кэлбит дьон үөрэн-көтөн тарҕастылар.

Аксинья ТАТАРИНОВА

Улуус баһылыгы колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Аҕааччы, дорообо!

Ыһыахтар аастылар, түмүктүүү түһүлгэлэр үбүлүөйдээх Таастаах уонна Маймаҕа нэһиликтэригэр буоллулар. Мантан салгыы оттоһунна бэлэми үмүрүтэн от ыйын 10 күнүттэн хoduһаны булан косилкалары тыһаһаппытын барыахтаахпыт. Быйыл сааскы уу таһыма орто хoduһа тийбэтэ, ол эрэн, сайын саҕаланьыта ардахтар түһэннэр от балайда үүнүө диэн сабадаланар. Аан бастаан, от ситтин, олом таһытын, куйаас күннэр турдуннар диэн о.д.а. сылтабырбакка хoduһаны эрдэ булуохха, от үлэтин саҕалыахха. Мантан антаха халлааммыт хайдах буолара биллибэт, кураан дьыл кэллэ дииллэр да, баҕардар, быһыа суох ардах сүгүн оттоһумун сөп. Иккиһинэн, анаммыт хoduһаны былаһын тухары сылтаата оттоон талаахха былдыатымыахха, кумахха типтэримиэххэ.

Кэлин кэмгэ техникаҕа аһары убанан чааһынайдартан ураты күөллэр, үрэхтэр кытыыларын, ойуур иһин хотуурунан охсуллубат буолла. Кураанах кырдалы косилканан тырылатан өлгөм оту ылбатын чаччы. Оттон мантан антаха ырыынак сиэринэн элбэх оту оттоон бэйэ сүһүтүн кыс таһаарары таһынан саас кыстык от кырыымчык кэмгигэр атыылаан, мэнэйдэһэн балайда дохуот ылыахха сөп. Бу өттүнэн бааһынай хаһаайыстыбалар, кооперативтар эбии дохуот киллэрэргэ интэриэстээх буолаллара наада.

Александр АТЛАСОВ

За здоровый образ жизни

ПОСЛЕДСТВИЯ НЕПОДКЛЮЧЕНИЯ К ЕГАИС

1 июля – день, когда все магазины, торгующие алкоголем, должны будут фиксировать свои продажи в Единой государственной автоматизированной информационной системе – ЕГАИС. ЕГАИС (Единая государственная автоматизированная информационная система) предназначена для государственного контроля за объёмом производства и оборота этилового спирта, алкогольной и спиртосодержащей продукции, в том числе и пива.

Что же будет, если предприниматель решит проигнорировать это новшество, и не будет подключаться к ЕГАИС?

Во-первых, он будет привлечен к административной ответственности. Ответственность за неподключение к ЕГАИС закреплена в ст. 14.19 КоАП РФ. Эта статья предусматривает наложение штрафов в следующих размерах:

- для индивидуальных предпринимателей и должностных лиц организаций - от 10 000 до 15 000 рублей;
- для организаций - от 150 000 до 200 000 рублей.

Более серьезным наказанием за игнорирование необходимости подключения к ЕГАИС может стать аннулирование лицензии на производство и оборот этилового спирта, алкогольной и спиртосодержащей продукции.

тосодержащей продукции.

Кроме того, производство и оборот алкоголя без фиксации и передачи информации в ЕГАИС является основанием для изъятия этой продукции, поскольку ее оборот считается незаконным.

Еще одна опасность неподключения к системе заключается в вероятном фактическом лишении возможности осуществлять оборот алкоголя. Например, отсутствие подключения к ЕГАИС может стать причиной отказа поставщика отпустить продукцию покупателю со склада – система не даст ему отгрузить товар организации, не подключенной к системе учета. Проблемы возникнут и на других этапах оборота алкоголя: фиксации факта и объёма его закупки, розничной продажи и так далее.

Поэтому своевременное подключение к ЕГАИС, прежде всего, в интересах самих предпринимателей. Послабление сделано лишь для розничных точек в сельской местности, где сложно обеспечить работу системы. Для них крайний срок отодвинется еще на год, до 1 июля 2017 года.

Пресс-служба

Управления республикой по лицензированию и осуществлению контроля за розничной продажей алкогольной продукции

Блаас уонна общество

Бэс ыйын 27 күнүгэр, «Биир ньыгыл Арасыйыа» баартыйа съёһин түмүгүнэн Госдума быыбарыгар биһиги өрөспүүбүлүкэбит туспа регионнаагы бөлөҕө тэриллибэ. Онон, Саха сирэ бэйэтин депутатын «Биир ньыгыл Арасыйыа» испиһэтинэн мэкитилээхтик аһардарга кыагы ылла.

Тоҕо манньк чэпчэтии бэрилиннэ?

Урукку кэмнэргэ биһиги өрөспүүбүлүкэбит Хабаровскай кыраай эбэтэр Амурскай уобалас курдук элбэх нэһилиэнньэлээх регионнары кытта куруутун биир испиһэтинэн кириэрэ. Ол быһытынан, бэйэбит депутаттыгын аһардар кыахпыт эмиэ кыра этэ.

Ол эрэн быйыл Хабаровск, Амурскай уобалас, Магадан, Камчатка уонна Чукотка инникитин курдук бастакы нүөмэрдээх региональной бөлөҕү үөскэтэллэр. Онтон кирилэрдэээр аҕыйах ахсааннаах нэһилиэнньэлээх Саха сирэ үһүс нүөмэрдээх бөлөҕүнэн туспа араарыллына.

Бу олус дьонуннаах улахан чэпчэтии, үрдүк бырыһыанынан куоластаахпыттына, Госдумаҕа «Биир ньыгыл Арасыйыа» испиһэтинэн икки депутаты кытта аһардар кыагы биэрэр. Егор

«БИИР НЬЫГЫЛ АРАССЫЙА» САХА СИРИН ОРДУК БЭЛИЭТЭЭТЭ

Борисов бу бөлөҕү баһылырын, бөлөх састаабыгар праймериз кыайылаахтара Галина Данчикова, Юрий Куприянов, Кокуур Гаврильев, Владимир Аммосов уонна Сахамин Афанасьев кирибиттэрин учуоттаахха, биһиги Арасыйыа Судаарыстыбаннай Дууматын саҕа састаабыгар өрөспүүбүлүкэттэн олус дьонуннаах састаабы ылар кыахтаахпыт.

Манньк дьонуннаах чэпчэтии биэри сүрүн төрүтэ тас үрүккэ сытар. «Биир ньыгыл Арасыйыа» ыам ыйынаагы праймерийн түмүгүнэн Саха сирэ дойдуга үрдүнэн биер бастын түмүгү көрдөрбүтэ. Биһиги олохтоохторбут праймеризка кытыыларын таһыма олус үрдүк этэ, үгүс нэһилиэнньэлээх пууннарга куоластыан бадалаахтарга онооһор бюллетень тийибэтэҕэ.

Өссө биер бэлиэ түгэн: быйыл «Биир ньыгыл Арасыйыа» инники тутта сылдыбыт «паровозтарын» ааттаммыт практикатын официалыно аккаастанна. Кандидаттар испиһэктэригэр аҕыйах киэнник биллэр регионнар баһылыктара эрэ киридилэр. Кирилэр истэригэр Сергей Собянин, Георгий Полтавченко, Аман

Тулеев, Рустам Минниханов уонна Егор Борисов.

«Биир ньыгыл Арасыйыа» Генеральной сэбиэтин сэкиретээрэ Сергей Неверов манньк быһаарар: «Итэҕэл аҕыйах регионнаагы лидердэргэ эрэ бэрилиннэ. Бу биһиги активпыт. Сокуон быһытынан, баартыйа бырагырааматын регистрацияламмыт эрэ кандидаттар кэпсири кыахтаахтар. Биһиэхэ бэйэлэрин регионнарын олохтоохторун ортолоругар авторитеттаах субъектар сайлааччыларга баартыйа аатыттан тыл этэллэрэ, дебаттарга кытталлара улахан суолталаах...».

Атыннык эттэххэ, Егор Борисов, инникитин курдук, ордук ытыктанар уонна нуруот итэҕэлин ылбыт, былаас баартыйата инникитин да эрэнэр уонна тирэҕирэр регионнар сайлааччыларын ахсааннарыгар кириэрэ. Онон бу, биһиги саньахпыттар, иккис, афишируйдаматах, Саха сиригэр лыготалаах усулуобуйаны биэрэр биричиинэтинэн буолар.

Туох барыта төлөбүрдээх. Үрүҥүлүн көрдөххө, биллини эйгэ сөбүлэһиттэн уонна интэриэстэр сөп түбэһини-

лэриттэн турар. Саха Сирэ эмиэ лыготалаах региональной бөлөх инниттэн биер мандааттаах уокурукка «Биир ньыгыл Арасыйыа» баартыйаттан кандидат турбатыгар сөбүлэһиригэр эрэ тийбитэ. Ол эрэн биллэринэн, бастакыттан Егор Борисов баартыйалар икки ардыларыгар биер мандааттаах уокуруктары кистэлэн үлэстиилэрин утары бэрт сытыгытык эпитте. Кини санаатынан, ханнык баҕарар быыбарга бүтэһик тылы быыбардааччы этиэхтээх. Ханньк баартыйа уонна кандидат ордук үчүгэин нуруот бэйэтэ быһаарыахтаах.

Ол эрэн, Саха сирин баһылыга партиянай дьисциплиинэни тутуһар уонна үрдүкү баартыйа салалтатын быһаарынытын толорору наадалааһынан ааһар. «Биир ньыгыл Арасыйыа» кандидаттарын бары уон аҕыс биер мандааттаах уокурукка туруорбат. «Сирдээх Арасыйыа» баартыйа аҕыс уокурукка, ЛДПРдар – биэс, коммунистар – үс уокурукка ылылар, өссө икки уокурук бытархай баартыйаларга тигистэ.

«Биир ньыгыл Арасыйыа» баартыйа съёһин түмүгүн ырытан, Егор Борисов ман-

ньк эттэ: «Атын партиалартан уратыта диэн, «Биир ньыгыл Арасыйыа» туох эмит саҕаны оноруохтаахпын диэн сорунууна олорут, уруккуттан уонна элбэхтик дьон туһугар онорор. Атыттар кириитикэлиир кэмнэригэр биһиги үлэлиибит. Баартыйа кураанагы эрэннэртэ, кини эппиэтинэстээх быһаарынылары ылынар суолунан эрэллээхтик барар, хас биердии быһаарыныбыт иһин быыбардааччыларбыт иннилэригэр эппиэттиибит.

Бу Арасыйыаны социальнай судаарыстыба быһытынан позициятын бөҕөрөтөр уонна дьон олоһун-дьаһаһын чэпчэтэр. Чопчу манньк сылы-соругу Владимир Владимирович Путин туруорбута. Өрөспүүбүлүкэ Президент көбүлээһиннэрин олоххо кирииллэрин таһымнарын уонна кээмэйин биһиги биер дойдулаахтарбыт баладан ыйын 18 күнүгэр быыбардыыр учаастактарга кэлэн дьонуннаахтык сыаналыахтара дии саньыбын».

Сокуоннары киэнник тарҕатар средстволар матырыйаалларын

Умнуллубат түгэн

Бэс ыйын 11 күнүгэр «Ус хатын» ыһыахтыыр сиригэр «Литературный пикник» дьээн поэттар күрэхтэригэр, СР народнай поэтта, Иван Васильевич Мигалкины көрсөн «Сулус санаалар» дьээн ытыс саҕа кинигэтин, тус бэргэн этиилэриттэн түмэн онгоһуллубут олус үчүгэй кинигэни бэлэктээтэ. Барыта 1000 экземпляр бэчээттэммит, кинигэ ис тутулун хомууан онорбут, СР суруйааччыларын союһун чилиэнэ Галина Фролова, кирири тылын 37 страницаҕа тиспит. Бэрт киэнник сырдаптыт. «Саха народнай поэтта, СР суруйааччыларын союһун председателэ, СР үөрэҕириттин, бэчээтин, культура тын туйгуна, Ус Алдан уонна Уөһэ Бүлүү улуустарын бочуоттаах гражданина, СР Ил Дарханын оҕо литературатыгар Амма Аччыгыһа аатынан бириэмийэ бастакы лауреата, С. Есенин кыһыл көмүс, Н. Гумилев улахан үрүҥ көмүс бөрүөлэрэ, И. Бунин, С. Маршак мэтээллэрдээх, 43 кинигэ ааптара, ол иһигэр оҕолорго аналлаах 12 кинигэлээх Иван Васильевич Мигалкин айынынныларьттан талыллан онгоһуллубут, кини бэргэн этиилэриттэн түмүллүбүт кинигэтин кэрэхсэххит, поэт сулус санаалара кынаттаах пегас буолан, олох умсулдьаны өссө сырдык тыннанан, кини бу сиргэ тапталга, дьолго, олох олоорорго ананан кэлбитин, өйгө-сүрэххэ өссө төгүл тиздээтэ - дии санаыбын. «Поэзия сырдык санаа тапталтан саҕылларын, эйэ эрэ баар буоллабына, үлөни үрдүктүк эрэ туттахха, кини киһиэхэ харыстабыллаахтык сыһыана, оҕону сүрэх сылааһынан ииттэххэ», - дьээн истин санааттан поэт Иван Мигалкин айыныннылары ис хоһооннонон, дьону абылгыр алыба, истиг таптал, сылаас сыһыан киһилии өйүнэн санаанан салайтарара - ол поэт ис дууһаттан айыллар айыныннылары буолаллар. Кинигэ ис тутула 6 түһүмэхтэн турар: 1 - «Дойдуга таптал, эйэ туһунан»; 2 - «Көҕүл туһунан»; 3 - «Киһи киһиэхэ сыһыана»; 4 - «Олох, таптал туһунан»; 5 - «Оҕолор тустарынан»; 6 - «Литература

НАРОДНАЙ ПОЭТ ИВАН МИГАЛКИН СУЛУС САНААЛАРА

туһунан». Дьон өйдүүрүн туһугар афоризымнары ылан көрөрү наадалаабынан ааҕабын.

1. Бэйэбит төрүт өбүгэлэрибит ааспыт Олохторун үөрэтин, чинчийи - барыбыт ытык иэспит! Отуу уотун сайа киирэр сылааһыттан Оҕо сааһым киридэ ырынанан. Сахалар тыһыынчанан Саастаах сулустарбыт.
2. Кырдык син биир күөрэйэр, Талаан син биир арыллар! Дьахтар санаата көҕүл эрэ буолабына, Көҕүлү өрө тутар, Көҕүлү хараанныыр ыччаты интэр. Эйэ, доҕордоһу салаатабын!
3. Күндүттөн күндү, Көмүстөн күндү Киһи, Киһи барахсан! Айылбаттан улахан кыахтаах Киһи сэмэй майгыланар. Эдэр киһи саас кэриэтэ Тыллан, чэчирээн кэлиэн сөп.
4. Ыраас санааттан улахан Таптал саҕыллар. Үрүҥ хаар, Үрүҥ санаалар! Олоххо, биир уол оҕо төрөөмүн Аматаһыйдым минньигэс, аһыы да отонгун. Олоххо тапталым суоһунан Кустуктар куустуннар алааскын.
5. Дьэдьэн сыттаах оҕолор... Аҕа дьоло эийэхэ кыргыттарың Санааларын аһалара. Ийэ кэниитин курдук күндүнү Бары дойдуну оҕолоро биллиннэр... Оҕо көҕүлүк туттан Үөрэр-көтөр ыалларыгар Дьол баар, кэскил баар. Оҕолорум ортолоругар олордохпуна Тулам сандаарар, минньийэр салгыныннын, Толору үөрбүт айылааны санааччыбын. Биридэ бэриллибит олохпор махтанабын..
6. Поэзия дьээн киһи ис санаатын

Ыраас кыымнара, сырдыгы саҕар уоттара. Поэт буолуу-айылбаттан бэриллэр. Дьобур уонна ону таба өйдөөн, уһун киэн, Утумнаах, сыралаах үлэ элбэх үөрүүнү-хомолтону төлө көтүү. Эйнигин туох үөрдэрэ, үрдүккэ кынаттыра, сүрэххин сылыгарта Поэзия дьээн тылга түмүллэр. Поэзия-бу дьон таптала, өйүн мөккүөрэ, Олобу билиитэ, кэрэҕэ тартыһыта, Киһи аймахха сангаттан санга үтүөгэ-өнгөтө!

Бу этиилэр барыта туһунан буолбакка ханнык эмэ кинигэтигэр ахтыларыттан, хоһооноруттан талыллан ытыллыбыттар. «Иван Мигалкин өрө тутар үрүҥ санаа мэнэ бэлиэтэ буолан поэзияҕа тиһиллэн үтүө санааҕа эрэ сирди турдун!» - дьээн поэтесса Галина Фролова кирири тылын бүтэһигэр ахтан суруйбута саамай сөптөөх. Намнар биһиги умнуо суохтаахпыт. Кини Намнарга «Отуу уота» литературнай түмсүүнү тэрийбит, биллиилээх поэптыт Николай Михайлович Рыкуновы билэринэн, ытыктыра бэрдиттэн, ол иһин талааннаах элбэх киһини СР суруйааччыларын союһун чилиэнэринэн онорбута дакаастыыр (Кобяков, Дунаев, Байанаева, Потапов - Саргын, Ущницкай-Сэки, Федотов). Өссө да инники бу боппуроска үлэлэри ис дууһатыттан ылсыһар... Үрүҥ санаа поэтта-Мигалкин Иван Васильевичка Д.К Сивцев-Суорун Омоллоон суруйбута: «Эйи хаан-уруу төрүккүт Лөгөй,саха уонна нуучча норуоттара доҕордоһууларын 1632 сыллаахха аан бастаан олохтообут, нуучча уонна саха дьонун исторической дьылбаларыгар биллэр улахан өнгөнү онорбут улуу киһи. Кини «Алгыс баһа арыылаах, кырыыс баһа хааннаах» дьээн, сахатын норуотун

өһүн хоһоонун туһунан, бүтүн улууһун, Бороҕон дьонун баҕа санаатын түмэн, аан бастакынан Россия Государствотыгар көҕүл өттүнэн холбоспута, атын улуустарга үтүө холобуру онорбута, бүгүнгү биһиги саха республиката суверинитеты ылыныыта, онтон силимнээбэ чаччы, ону ким да билиммэт, аахсыбат буолуон сатамнат. Тутун мин эбэрдэбин! Суорун Омоллоон. 29.02.96. Дьокуускай. Дьэ итинник, Лөгөй хаан сыдыаана, биһиги Иван Мигалкиммыт, эрэ дирибитигэр тийэбит. Онтон Мымах Лөгөйү кытта биир санаалааҕа, бу саха омугу быһыһырга, күн бүгүнгэ диэри «Саха» дьээн омук баар буоларыгар история кырдыга буолар... Ол да иһин буолуо, Нам улуһуттан суруйааччылары таһаарыыга, Иван Васильевич дириг өйө, үрүҥ санаата баһыйбыта. Түмүккэ: «Бу кинигэни атылаһын дьэиэбит библиотекатыгар, кыра да буоллар, олус күндү, үтүө санааны дьайа турар күүһүнэн эһигини абылаатын!» - дьээн этэбин уонна И.В Мигалкинга анаабыт хоһоомунан «Оҕоком туһуттан» дьээн хоһоонугар айбыт ырыабынан түмүктүүбүн.

Сахатын биллэрэн дурдаҕа талаһар (поэт Иван Мигалкинга)
Олох аһыыр үөрүүлэриттэн Мин бүгүн дьоллонум, Аанһаалыбы үтүөкэн Киһилиин билсистиң. Хас алтыһым аайытын Кэрэхсириң кэнгири, Дьэ, дьингээх поэтын-Билиним диригннири... Санаатын анаара Көнөтүн көрөбүн, Ангардас куудара Баттаһын сөүбөбүн. Сөг кэрэ куолаһын, Эп онно, табаһын... Бу икки дьүүрэтэ-Утуйар дьикитэ... Ас астаан, чэй өрөн Хайаан да күндүлүүр, Ыладьытын долгутан

Хоһоонун бэлэхтири. Сахатын биллэрэн Дурдаҕа талаһар, Доҕорун күндүлээн Булдуктан аҕалар. Өйүүрүн бэлиэтири Кэпсэлэ, дьэ, кэнгири, Айары көбүтэр Айыба улаатар. Өйүттэн сүппэт Умсулдьаннаах араатар, Билэрэ бүһпэт-Мунгура көстүбэт. Бастакы махталым Бу тэттик хоһоонум. Инники ырабыт-Буолуоҕа ырыабыт. Доҕордуу поэттар Көмүллүү аһаллар, Ол иһин «сахсааттар» Сабьта сыспаттар. Итини өйдөһөр Буоллаха табыллар-Үйэ-саас өйдөнөр Айымыны айылар.. Чэй, бу манан мин бүтүүм, Чэй өрө аны мин сүүрүүм.
2009с. Ахсынньы 24 күнэ

Оҕоком туһуттан (И.Мигалкин тылларта.А.Дунаев мелодията)
Охтуохтуу түөрэнтээн Оҕокомом кэлэбин, Илингин уунангын Истинник көрсөбүн.
Хос ырыата:
Оччоҕо дууһабар Оҕоком туһуттан Сылаастык тарҕанар Сьп-сырдык сүүрэннэр. Эйнигин көтөбүн Мин сылаан ылабын, Ол ахсын мичийэн Дьиктириң үөрэбин.
Хос ырыата:
Оҕокомом баттаҕа Кып-кылгас, нам-намчы, Ол эрэн ураты Минньигэс сыттаахтар.
Александр ДУНАЕВ, СР Суруйааччыларын Союһун чилиэнэ, поэт, самодетельный композитор, Нам удуһун, Хамаатта нэһилиэтин бочуоттаах гражданина, СР муниципальной сулустатын, культура тын, тыа хаһаайыстыбатын туйгуна.

Сыл агарын анараа өттүгэр Россия героина, летчик-космонавт Олег Кононенко Өксөкүлээх Өлөксөй «Алгыс» ураты онгоһуулаах кинигэтин космоска көтүһүтэ. Куйаартан бар дьон иннигэр «Хомус» хоһоону толору ааҕан иһитиннэрибитэ.

Бэс ыйын 24 күнүгэр Олег Кононенко 142 хонук космос куйаарыгар бииргэ илдьэ сылдьыбыт кинигэтин Саха сиригэр аҕалан, Ем.Ярославская аатынан түмэлгэ анаан бэлэмнэниллибит витринаҕа уурда. «Россия почтата» көтүчү уонна төннүчү күнүн бэлиэтири бэчээтэ туруоруллубут Алексей Кулаковская кинигэтин уонна хаартыскалары бэлэх уунабын. Бу кинигэни «Союз ТМА-17М» хараабыл норуоттар икки ардыларынааҕы экипаһа: американская астронавт Челл Линдгрен уонна дьоптуон астронавт Кимия Юи илииллэригэр туһунтара», — дьээн эттэ кини.

СӨ бырабытыталыстыбатын бэрэсэдээтэлин 1-кы солбууааччыта — СӨИл Дарханын уонна бырабытыталыстыбатын дьаһалтатын салайааччы Юрий Куприянов киһи-аймах историятыгар кирибит улахан сонун суолтатын бу курдук эттэ: «Олег Кононенко — биһиги космонавт! Кини космоска хайана да Саха сирин аатыттан көтүөхтээх этэ. Тоҕо дьэ этэххэ, Олег Дмитриевич сахалар судаарыстыбаннай бырааһынньыкпыт күн — бэс ыйын 21 күнүгэр — күн сирин көрбүт. Ыһаабы бүтүһүн бэлиэтири буолбуппут 25 сыл буолла. Бу күн алгыс этиллэр. Саха суруйааччыта Өксөкүлээх бар дьонугар үтүөчү баҕарбыт «Алгыһа» космоска көттө уонна аан дойдуну үрдүнэн тар-

банна. Бу Саха сиригэр сүгүрүчү бэлиэтэ дии санаыбын». Итиэннэ Олег Кононенкоҕа Саха норуотун аатыттан махтанан туран «Эйэни уонна норуоттар доҕордоһууларын бөһөрөгөтү иһин» дьээн СӨ Бочуоттаах Бэлиэтин туттарда.

Бу сахалы тылынан тахсыбыт маннайгы кинигэни космоска көтүтүү «Сахамедиа» АУо генеральной дириэктэрин 1-кы сол-

буйааччы Афанасий Ноев идеята. Ол хайдаҕа саҕыллыбытын Афанасий Иванов маннь

кэпсири: «Мин ити санаа кирибитигэр бастаан кэргэммин Анастасия Петровна кытта үлэстибитим, онтон Людмила Реасовнаны, Олег Сидоровы кытта көрсөн кэпсэппитим, сүбэлэспитим, коллегам Кирилл Алексеев өйөөбүтэ. Ону түөрт хонук иһинэн түөрт

КОСМОСКА КӨППҮТ «АЛГЫС» КИНИГЭ ЯРОСЛАВСКАЙ ТҮМЭЛИГЭР ТӨНҮННЭ

устуука ураты кэмэйдээх кинигэ «Якутия» медиа-холдинг типографиятыгар бэчээттэнэн, Москва куоракка Олег Кононенко эрчиллэр саалатыгар тириэрдиллибитэ. Биһиги улуу киһибит, норуот духуобунай баайын сүмэтин кэриэс гынан хааларбыт кылаатын өрө тутан ыччаптыгыгар тириэрдэстэххит».

Космонавт бэйэтэ этэринэн, Литература сылыгар кини космоска Лев Толстой «Сэри уонна Эйэ» романыттан быһа тартыны уонна «Хомус» хоһоону толору аахпыт. Кинигэни көтүү кэмигэр барытын аахпыт уонна Алексей Кулаковская киһи хааччаҕа суох сайдытын туһунан көрүүлэригэр ытыктабыл үөскээбитин кэпсээтэ.

Суруйааччы сэнэ, филология наукатын кандидата Людмила Кулаковская бу бырайыак

тула санаатын манньк үлэһиннэ: «Манна түөрт көлүөнэ Кулаковскаядар кэлэн олорубут. «Хомус» хоһоон - киһи аймах үөһэттэн айылыбыт өйүн-санаатын баайа. Күндьыл аастабын аайы бу улахан сонун суолтата өссө диригэ, атын өйдөбүллэри бизриэ. Мин Олег Кононенконы космоска көтөрүөүр аар тайҕаҕа соҕотох сылдьар саха майгынаптытым. Оннук киһини сахалар «куйаар киһитэ» дьээн ааттылар. Ол аата саха олоҕо куйаары кытта ыкса сибээстээх. Биһиги эһэбит эмиз куйаарга тийээн онно айымынытын күтүэрин билэбин. Ол иһин Олег Дмитриевичты телевидениенан көрө олорон, эһэбэр илдьит ытардым. «Көмөлөс, кинигэбин ыл», - диририм. Кини ону ылыммыта, ол иһин бу эһэҕэ барыгытыгар мастанар. Бу үчүгэй».

Россия героина Олег Кононенко кэргэнин Татьяна Михайловнаны уонна оҕолорун Андрей, Алисань кытта Ил Дархан Егор Борисов ыңгырытынан Ыһаахха Ылдьиттаатылар.

Тэрээһин кэннэ Олег Кононенконы көрсөн, бу тэрээһин кини тус олоҕор суолтатын ыйыттым: — Мин Россия гражданинабын. Дойдум патриотабын. Миэхэ саха норуота манньк улаган дьыаланы итэҕэйбититтэн чаччы киэн туттабын. Бу мин олохпор эмиз сүҥкэн өйдөбүл. Ол иһин Саха сирин олохтоохторугар махтанабын. Манна үчүс сырыым уонна хас кэллэбим аайы олохтоох норуоту, өрөспүбүлүкэни сөбүлүчүрүм күһүрэн иһэр. Ол иһин бу сырыыга дьэ кэргэммин илдьэ кэллим. Кинилэр эмиз Саха сиригэр кэлэлэрин олус долгуйа күтүһүтэрэ. Билигин олус чэрэ сылдьаллар. Мантан иннэ сотору-сотору кэлэр буолуоппут. Аастыт сырыыга оскуолаларга, университетка сылдьыбытым. Онно оҕолор, устудьуоннар космоска интэриэстэрэ улаханын билбитим. Онон Саха сирин ыччата ракета-космос эйгэтин тутуһаларыгар тугу эмэ оңоруоҕа сөп дии санаатым. Биһиги бары Россия чаччы космоической бержава буоларыгар туруулаһахтаахпыт.
Полина НИКОЛАЕВА

ЫҤЫРЭХ ТЫҤҤАР

Ытыктабыллаах Хамаҕатта нэһилиэгин олохтоохторун, үлэ ветераннарын **ОХЛОПКОВА ЕВДОКИЯ ХРИСТОФОРОВНА** 80, **ОКОНЕШНИКОВ ИВАН СЕМЕНОВИЧ** 70 сааскытын томточчу туолбут үбүлүөйгүтүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Баҕарабыт эһиэхэ барҕа баайы, бараммат балысхан барыһы, үтүө-мааны майгыны, эстибэт эрчими, өспөт өйү-санааны, үтүмэн үрдүк ситиһиһилэри, үлүскэннээх үөрүүнү, тулхадыйбат кытаанах доруобуйаны, күн сиригэр баар бары кэрэни, дьолу-соргуну!

Хамаҕатта нэһилиэгин ветераннарын сэбиэтэ

Ветеринарнай сулуусаҕа үлэлээбит ветеранмытын, үлэ ветерана, Хатырык олохтооҕо **ПРОКОПЬЕВА ЗОЯ ИННОКЕНТЬЕВНА** 60 сааскын томточчу туолбут итиитик-истинник эбэрдэлибит! Эр кэмнэргэ оҕолоргор, чугас дьонгор сүбэтинэн-амаҕынан тирэх буоларгар, кинилэр тапталларыгар угуттанан уһун үйэлэнэргэр, чагын-чэбдик олоҕу баҕарабыт. Тус бэйэбэр бары үтүөнү, өссө даҕаны уҕараабат эрчими, дьоллоохтук, уйгулаахтык олоҕо диэн баҕарабыт бастыгын, алгыспыт үтүөнү Эһиэхэ аныбыт.

Нам улуунун ветеринарнай сулууспатын бары үлэһиттэрэ, профкома

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУҤУН ОЛОХТООХТОРО!

«Төрүт Уу» тэрилтэ, сайынны үлэ режимигэр киирбитин биллэрэр:

«Олонхо» атыы дьиэтигэр, үлэ күнүгэр 9.00. чаастан 19.00. чааска дылы, баскыһыаннаҕа 10.00. чаастан 18.00. чааска дылы үлэлиир.

Дьиэбэ тиэрдэн биэри деспетчерэ 10.00. чаастан 18.30. чааска дылы үлэлиир.

Билсэр телефоннар: 8-924-873-73-11, 8-914-300-11-70. Баскыһыаннаҕа дьиэбэ тиэрдии оноһуллубат.

Аппааныга Л. Левин уул. 3 №-гэр атыыланар (урукку кутлуп кинобудката). Үлэ күнүгэр 9.00. чаастан 18.00. чааска дылы. Баскыһыаннаҕа үлэлээбэт.

«**Продается** частный двухэтажный дом в с. Намцы с надворными постройками (гараж, баня, сарай, теплица и т.д.). Газ, водопровод. Можно под офис или гостиницу (для предпринимателей).»

Подробности по тел.: 89141109742, 89247612404

УГРС АО «Сахатранснефтегаз» сообщает, что с 01 июля 2016 года утверждены розничные цены за природный (сетевой) газ на коммунально-бытовые нужды для населения Постановлением Правления Государственного комитета по ценовой политике – РЭК РС(Я) от 17 июня 2016 года № 89.

№ п/п	Виды услуг	Розничная цена с НДС в руб./1000м3	Нормы потребления по Постановлению №630 от 22.11.1999г.	Справочно: размер платы в месяц при отсутствии прибора учета расхода газа (Розничная цена* Норма потребления/1000 м3)
1	- Приготовление пищи и нагрев воды с использованием газовой плиты (в отсутствии других направлений использования газа):			
	- город	8 491,70	10,78 м3/чел.	91,54 рублей на 1 человека
2	- село	6 773,00	10,78 м3/чел.	73,01 рублей на 1 человека
	- Приготовление пищи и нагрев воды с использованием газовой плиты и нагрев воды с использованием газового водонагревателя при отсутствии центрального горячего водоснабжения (в отсутствие других направлений использования газа):			
3	- город	8 491,70	17,90 м3/чел.	152,00 рублей на 1 человека
	- село	6 773,00	17,90 м3/чел.	121,24 рублей на 1 человека
4	Отопление с одновременным использованием газа на другие цели (кроме направлений использования газа, указанных в пункте 4 настоящего приложения)			
	- город (отопление)	5 055,90	7,5 м3/м2	37,92 рублей на 1кв.м.
5	- го род (приготовление пищи и нагрев воды с использованием ГП и нагрев воды с использованием газового водонагревателя при отсутствии центрального горячего водоснабжения)	5 055,90	17,90 м3/чел.	90,50 рублей на 1 человека
	- село (отопление)	4 026,00	7,5 м3/м2	30,20 рублей на 1 кв.м.
6	- село (приготовление пищи и нагрев воды с использованием ГП и нагрев воды с использованием газового водонагревателя при отсутствии центрального горячего водоснабжения)	4 026,00	17,90 м3/чел.	72,07 рублей на 1 человека
	Отопление нежилых помещений (кроме направлений использования газа, указанных в пунктах 3 настоящего приложения)			
7	- город	5 055,90	5,7 м3/м2	28,82 рублей на 1 кв.м.
	- село	4 026,00	5,7 м3/м2	22,95 рублей на 1 кв.м.

Напоминаем:

1. Плата за газ должна производиться ежемесячно не позднее 10 числа следующего за расчетным месяцем. При просрочке платежей согласно ст. 155 ЖК РФ начисляются пени.

Всех потребителей в связи с окончанием отопительного сезона просим погасить сумму задолженности за газ, пени, устранения выявленных нарушений, а также после полной оплаты стоимости работ по отключению, подключению и повторному пуску газа (согласно прейскуранту, утвержденному «Поставщиком газа»).

2. Просим проверить наличие договоров на поставку газа и на техобслуживание. В случае отсутствия данных договоров, согласно Постановления Правительства РФ № 549 от 21.07.2008 г., подача газа в Ваш дом будет прекращена. Кто еще не перезаключил данные договора просьба подойти по адресу: с. Намцы, ул. Ц.-Аммосовой, д.7 со следующими документами: паспорт собственника, справка о составе семьи, свидетельство о государственной регистрации права собственности.

Пункты приема платежей за газ:

- Касса УГРС АО «Сахатранснефтегаз» Намского участка с. Намцы, ул.Ц.-Аммосовой, д.7 тел: 41-4-93. Режим работы: 08.00-17.00 обед с 12.00-13.00, субб-воскр — выходной.
- Пункты приема платежей: ПАО АК «Якутскэнерго» Энергосбыт
- Пункты приема платежей: ФГУП Почта УФСР РС(Я)
- Через терминалы и онлайн-платежи ПАО «Сбербанк России»

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов

ОТДЕЛЛАР:

редакторы солбууааччы — **41496**, хаһыаты тангыс — **41332**, бухгалтерия — **41141**, факс — **41141, 41496**.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационал технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнаян сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ШИ №ТУ14-0216**.

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьиэтиг аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киирбит суруктар төнөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата. 678380, Саха Республиката, Нам улууна, Нам сэл., Заложная ул. 4. E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«**Продается** котел «Атон» 10 Е (напольный) новый в упаковке. Тел. **89142306933, 89841060759**

«**Продам** земельный участок 9 соток под ИЖС за 250 т.р. Возможен торг. Тел. **89841012044, 89248652762**

«**Выполним любые строительные работы**, металлические заборы, электрика домов. Тел. **89243672813**

Утеряны гос. номер В664КК и запасное колесо по трассе Бетонцы-Намцы. Нашедших прошу позвонить по тел. 89644242362 (ватсапп)

«**Продаю** кран «Пионер» без троса. Цена — 35 тыс.руб. Тел. 89644242362

«**Грузовые перевозки.** Тел. **89644258617, 89841160270**

«**2000 с. тутуллубут дьиэ (7x8), пристрой (5x6), гараж (4x7) атылыбыт.** Тел. **89681528336, 89681528335**

«**Продается** земельный участок, 32 сотые. Территория старой пекарни. 1,5 млн. руб. Тел. **89142992495**

«**Продается** участок в Нэлэгэр (Намская, 74) в рассрочку. Нотариально — 165 т.р. Тел. **8-984-119-75-54**

«**Нэлэгэргэ 12 суотайдаах газтаах, уоттаах сир учаастагын 350 тыһ. солк. уонна 10 суотайдаах сири 200 тыһ. атылыбыт.** Тел. **89243638797**

«**Продаю** речной песок, а/м Камаз. Тел. **89644232507**

«**Выполним любые строительные работы** дома, дачи, сарай, гаражи и т. д. К.т. **8-924-877-27-69**

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 01.06.2016 г. № 204/1 Об утверждении тарифа на подвоз воды на 2016 год

На основании Федерального закона от 07.12.2011 №416-ФЗ «О водоснабжении и водоотведении», ФЗ №13 от 06.10.2003 года «Об установлении рекомендуемой стоимости на подвозную воду для населения», распоряжаюсь:

Установить рекомендуемую стоимость на подвозную воду для населения:

- на период с 01.06.2016 г. по 31.12.2016 г. 100,00 (сто) рублей за бочку (200 литров) с учетом НДС.

Служба адресных субсидий на ЖКУ ГКУ РС (Я) «Агентство субсидий» по Намскому улусу руководствоваться рекомендуемой стоимостью при расчете субсидий населению. Данное распоряжение обнародовать на информационном сайте администрации old.sakha.gov.ru

Контроль исполнения настоящего распоряжения оставляю за собой.

Глава МО «Хамагаттинский наслег» И.Н. МАКСИМОВ

Решение 28.06.2016 № 48

Об установлении стоимости на подвозную воду для населения на 2016 год

На основании Федерального закона от 06.10.2003г ФЗ -131 «Об общих принципах организации местного самоуправления в РФ», распоряжаюсь:

1. Установить рекомендуемую стоимость на подвозную воду для населения: - на период с 01.07.2016 год по 30 июня 2017 г. 112,0 (Сто двенадцать) рублей за 1 бочку (200 литров) с учетом НДС.

2. Службе адресных субсидий на ЖКУ ГКУ РС(Я) «Агентство

субсидий» по Намскому улусу руководствоваться рекомендуемой стоимостью при расчете субсидий населению.

3. Настоящее распоряжение опубликовать в средствах массовой информации.

4. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на заместителя Главы по экономике и финансам Бережневой Т.В.

Глава наслега Р.Е. ИППОЛИТОВ

Решение № 4/2 от 28 июня 2016 г.

«Об установлении стоимости на летний водопровод для населения на 2016 год в МО «Никольский наслег»

На основании Федерального закона от 06.10.2003г ФЗ -131 «Об общих принципах организации местного самоуправления в РФ», Наследный Совет депутатов РЕШИЛ:

1. Утвердить стоимость за летний водопровод на 1 месяц в сумме: 849 рублей 12 копеек за двор, согласно калькуляции.

2. Настоящее решение вступает в силу со дня его обнародования.

3. Контроль над исполнением настоящего Решения возложить на постоянную комиссию по налоговой, бюджетной и экономической политике (предс. Нератова С.Е.)

Председатель Наследного Совета Муниципального образования «Никольский наслег» Республика Саха (Якутия) Р.Е. ИППОЛИТОВ, Глава муниципального образования «Никольский наслег» Республика Саха (Якутия) Р.Е. ИППОЛИТОВ

МАХТАЛ

Үтүө санаа үйэлэргэ үчүгэйи эрэ үөскэтэр. Ол курдук, үтүө санаа эдэрдэргэ эрчим эбэр, үөрэххэ, үлэбэ кынаттыыр, биһиэхэ сааһырбыттарга үйэбитин уһатар, эдэрбитигэр эргиллибит курдук сананабыт. Ити курдук санаат, мин үлэлээн ааспыт тэрилтэм — Нам ветуправлениетин начальнигар Семен Дмитриевич Эверстовка, профсоюз председателэ Саргылана Андреевна Куличкинаҕа уонна ветуправление бари үлэһиттэригэр ис сүрэхтэн барҕа махтал! Эһиэхэ туйгун доруобуйаны, дьиэ кэргэттэригэр эгэннэ буолууну, дьолу-соргуну, байылыат олоҕу, үлэтигэр үрдүк ситиһиһилэри баҕарабын! Эһиҥи мэлдьи коллегаларгытын, ветераннаргытын хаһан да умнубаккыт, бырааһынныктарга эвэрдэлибит, бийыл Кыайы 71 сылынан миэхэ пакеты толору аһы, өссө сый анагыгар «Кыым» хаһыакка сертификат туттаран үөрүүм мунура суох! Биһиги, вет. үлэһиттэр, идэбит ыарахан, ол гынан кэскиллээх, үйэлэргэ баар буолуо, бочуоттаах. Дьон-сэргэ доруобай буоларын туһугар орто дойдутынар тыыннааһын вет. үлэһиттэр эмтиллэр. «Ветеринария лечит человечество» диэн мээһнэбэ этиллибэтэ.

Бары үчүгэйи багаран туран үтүө санаабыт устубатын, үөскүү турдун үйэлэргэ! Үлэлии-хамсыы, үөрэ-көтө сылдыын. Алгыһым тийиэхтиҥ, арчылы сырыттын.

Соловьева Матрена Дмитриевна, үлэ, тыыл ветерана, Хамаҕатта

Диринник ытыктыыр аҕа саастаах киһибит, СР тыатын хаһаайсыбатын үтүөлээх үлэһитэ, спорт ветерана, Нам улуунун, Хамаҕатта нэһилиэгин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ыарахан ыарыытан орто дойдуттан барбытынан чугас дьонугар, аймактарыгар, уолугар Алексей Ильичкэ, кыргыттарыгар, Нам улуунун спорт управлениэ коллективин аатыттан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. «Нам улууна» МТ спорка управлениетин коллектива	Истинник саныыр күндү дьүөгэбит, аймакпыт, методист учуутал, үлэ ветерана ЧИРИКОВА (СЛЕПЦОВА) Александра Петровна ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытынан аймактарыгар, билэр дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Павлова Т.Д., Аргунова О.Г., Ершова А.А., Попова Л.И., Миронова П.П.
Коллектив ГКУ РС(Я) «Намское Управление социальной защиты населения и труда при МТ и СР РС(Я)» выражает глубокое соболезнование Еремееву Алексею Ильичу, родным и близким по поводу кончины отца и дедушки, ветерана тыла ЕРЕМЕЕВА Илья Лазаревича.	Выражаем глубокое соболезнование Александре, Надежде, Ивану, их семьям, дяде Анатолию Ивановичу в связи со смертью дорогого отца, дедушки, брата ВАСИЛЬЕВА Аркадия Ивановича. Скорбим вместе с вами. Корякины, Даниловы
Бииргэ үлэлиир дьүөгэбитигэр, Хамаҕатта саха-француз лицейин математикаба учууталыгар Наталия Ивановна Сивцеваба уонна кини чугас дьонноругар тапталлаах быраата СИВЦЕВ Иван Иванович соһуоччу ыалдан күн сириттэн туораабытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Бииргэ үлэлиир дьүөгэлэриҥ	Бииргэ үлэлээбит убаастыыр коллегабыт СИВЦЕВ Иван Иванович ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. ООО ГК «Уйгу-Быйан» коллектива
Выражаем глубокое соболезнование ученику, однокласснику Николаеву Федору, детям, внукам, родным по поводу кончины любимой матери, бабушки НИКОЛАЕВОЙ Любови Иннокентьевны. Вместе с вами разделяем горечь утраты. Классовод Мария Дмитриевна, одноклассники, выпуск 1993 г.	Диринник ытыктыыр аҕа саастаах киһибит, тыыл, үлэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиэн» бэлэз хаһаайына, Нам улуунун, Хамаҕатта нэһилиэгин Ытык киһитэ ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич ыарахан ыарыытан күн сириттэн барбытынан кыргыттарыгар Татьяна Ильиничнаба, Валентина Ильиничнаба, уолугар Алексей Ильичкэ, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. ООО ГК «Уйгу-Быйан» коллектива

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, таһылына уонна бэчээттиир сыһар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. 4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. Лиис **Көңүл сыананан атыыланар Индекс — Р0005.** Тираһа — 1005 Бэчээккэ илии баттанньытын графига — 12:00 с. 04.07.2016 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 04.07.2016 с.